

## Sosiaali- ja terveysvaliokunta

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eläkesäätiölain ja vakuutuskassalain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi**

**Talousvaliokunnalle**

### JOHDANTO

#### *Vireilletulo*

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eläkesäätiölain ja vakuutuskassalain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi (HE 205/2018 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveysvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava talousvaliokunnalle.

#### *Asiantuntijat*

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Riitta Kokko-Herrala, sosiaali- ja terveysministeriö
- lakimies Ismo Heinström, Eläkesäätiöyhdistys - ESY ry
- toiminnanjohtaja Anneli Kaartinen, Vakuutuskassat ry

Valiokunta on saanut kirjalliset lausunnot:

- Finanssivalvonta
- Akava ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Finanssiala ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

### VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2016/2341/EU edellyttämät välttämättömät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön. Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää tärkeänä direktiivin tavoitteita, joilla pyritään varmistamaan ammatillisten lisäeläkejärjestelyjen jäsenten ja etuudensaajien korkeatasoinen suoja ja turva, ja kannattaa ehdotettuja muutoksia.

## **Valiokunnan lausunto StVL 5/2018 vp**

Ehdotetuilla muutoksilla edistetään ammatillisten lisäeläkkeiden sisämarkkinoita lisäeläkelaitosten rajat ylittävien siirtojen avulla, säädetään nykyistä täsmällisemmin laitosten hallintojärjestelmälle asetettavista vaatimuksista ja keskeisistä toiminnoista vakuutettujen etujen turvaamiseksi sekä parannetaan vakuutettujen tiedonsaantia lisäeläkkeistä. Muutokset kohdistuvat eläkesäätiöiden ja eläkekassojen vapaaehtoiseen lisäeläketoimintaan. Lisäeläkkeiden merkitys on Suomessa pieni, koska pääosa eläketurvasta hoidetaan lakisääteisen työeläketurvan kautta.

Ehdotetut muutokset tulevat lisäämään ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien eläkelaitosten hallinnollista työtä ja toiminnan kustannuksia. Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää hyvänä, että direktiivin toimeenpanossa on pyritty vähentämään sääntelyn kohteena oleville eläkelaitoksille koituvaa hallinnollista taakkaa rajautumalla vain välttämättömiin muutoksiin. Uusia säännöksiä sovellettaisiin laitoksiin, joissa on yli 100 vakuutettua lukuun ottamatta tiettyjä sijoituksiin ja hallintotapaan liittyviä yleisiä periaatteita. Valiokunta kuitenkin toteaa, että hallinnollisen taakan lisääntyminen voi tehdyistä rajauksista huolimatta supistaa lisäeläketoimintaa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eläkesäätiöiden vapaaehtoisen lisäeläketoiminnan eläkevastuun ja eläkekassojen vapaaehtoisen lisäeläketoiminnan vastuuvelan laskennassa käytettävän koron sääntelyä niin, että Finanssivalvonta antaisi määräyksen koron enimmäismäärästä. Eläkevastuun laskemisessa käytettävän koron sääntelyn tarkoituksena on turvata eläkesäätiöiden kyky maksaa erääntyneet eläkkeet. Koron avulla tulevaisuudessa maksuun tulevat eläkkeet diskontataan nykyhetkeen, jolloin saadaan katettavan eläkevastuun määrä. Korolla on näin ollen ratkaiseva merkitys arvioitaessa sitä, onko eläkevastuu oikein laskettu. Eläkevastuu on katettava täysimääräisesti eläkesäätiön omaisuudella, jotta eläkesäätiö kykenee maksamaan luvutut eläkkeet.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää Finanssivalvonnalle annettua harkintavaltaa perusteltuna, jotta enimmäiskorko voidaan asettaa kaikissa markkinatilanteissa turvaavalle tasolle. Lisäeläketoimintaa harjoittavilla eläkesäätiöillä ei ole eläkevastuun ylittäviä puskureita turvaamassa tulevia eläkkeitä. Lisäksi valiokunta pitää tärkeänä, että enimmäiskorko asetetaan tasolle, joka voidaan säilyttää pitkällä aikavälillä, koska koron vaihtelulla voi olla suuria vaikutuksia työnantajien vakuutusmaksujen tasoon. Korkotason turvaavuuden lisäksi esityksessä on säädetty työnantajien maksutason nousua hillitsevistä keinoista, joilla pyritään varmistamaan, ettei eläkesäätiössä vakuuttavien työnantajien maksurasitus tarpeettomasti ja äkillisesti nouse.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että direktiivin toimeenpanemiseksi tehtävät muutokset monimutkaistavat entisestään eläkerahastoja koskevaa sääntelyä. Eduskunta on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön perusteella hyväksynyt 25.2.2009 lausuman, jossa eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee eläkerahastoja koskevan kokonaisuudistuksen, joka sisältää uudet lisäeläkejärjestelyt ja joka turvaa vakuutettujen ja työnantajien oikeudet ja velvollisuudet sekä eläkesäätiöiden ja kassojen toimintaedellytykset tarkoituksenmukaisella tavalla (HE 152/2008 vp — EV 8/2009 vp). Valiokunta pitää lainsäädännön selkeyden kannalta tarpeellisenä, että eläkesäätiölain ja vakuutuskassalain kokonaisuudistus saatetaan mahdollisimman pian eduskunnan käsittelyyn.

## **Valiokunnan lausunto StVL 5/2018 vp**

### **VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS**

Sosiaali- ja terveysvaliokunta esittää,

*että talousvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.*

Helsingissä 16.11.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Krista Kiuru sd  
varapuheenjohtaja Hannakaisa Heikkinen kesk  
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr  
jäsen Arja Juvonen ps  
jäsen Niilo Keränen kesk  
jäsen Anneli Kiljunen sd  
jäsen Jaana Laitinen-Pesola kok  
jäsen Anne Louhelainen sin  
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas  
jäsen Pekka Puska kesk  
jäsen Sari Raassina kok  
jäsen Vesa-Matti Saarakkala sin  
jäsen Kristiina Salonen sd  
jäsen Martti Talja kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen